

**Recenzja pracy doktorskiej magister Gabrieli Moczeniat
pt. : „Występowanie chorób urologicznych w Polsce- epidemiologia, świadomość
czynn timerzyka i metod prewencji”**

Promotor: Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Mariusz Gujski

Podstawą do sporządzenia recenzji było pismo nr RND/RDNoZ-5910-238/24 z dnia 18 grudnia 2024, otrzymane 23 grudnia 2024 sygnowane przez Profesora Bolesława Samolińskiego – Przewodniczącego Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Praca doktorska na stopień doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplinie nauki o zdrowiu Pani Magister Gabrieli Moczeniat, doktorantki Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego pod tytułem: „Występowanie chorób urologicznych w Polsce- epidemiologia, świadomość czyn timerzyka i metod prewencji”, przygotowana pod kierunkiem prof. dr hab. n. med. Mariusza Gujskiego powstała na Wydziale Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Ma ona formę spójnego tematycznie zbioru trzech artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych z zakresu zdrowia publicznego oraz urologii w latach 2022-2024. Wszystkie trzy zostały przygotowane w języku angielskim i opublikowane w czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Łączna punktacja MEiN cyklu wynosiła 210 a wartość IF, wyniosła 6,4.

Część opisowa pracy, poprzedzająca kopie artykułów, liczy 39 stron wraz z bibliografią i, zgodnie z zasadami, zawiera wykaz zastosowanych skrótów, wstęp, założenia i cel naukowy pracy, materiał i metody, najważniejsze wyniki, podsumowanie, dyskusję oraz wnioski. Część opisową pracy uzupełniają załączniki z publikacjami, kwestionariuszem badawczym, zgodą komisji etycznej oraz oświadczeniami współautorów. Streszczenia w języku polskim i angielskim stanowią również integralne części opracowania. Warto podkreślić, że autorka dołożyła wszelkiej staranności w dbałości o strukturę pracy. Piśmiennictwo obejmuje 47 starannie dobranych i aktualnych pozycji.

Uzasadnienie wyboru tematu i jego znaczenie

Praca doktorska Pani mgr Gabrieli Moczeniat pt. "Występowanie chorób urologicznych w Polsce, epidemiologia, świadomość czynników ryzyka i metod prewencji" podejmuje niezwykle ważny temat z perspektywy zdrowia publicznego i medycyny prewencyjnej. Choroby urologiczne, w tym kamica nerkowa, łagodny rozrost stercza, infekcje dróg moczowych oraz, nowotwory układu moczowego stanowią istotne obciążenie dla systemu opieki zdrowotnej w Polsce. Jednocześnie niska świadomość społeczna dotycząca czynników ryzyka i metod prewencji tych chorób potęguje problem, co czyni podjęty temat aktualnym i znaczącym.

Epidemiologiczne badania nad chorobami urologicznymi, ich rozprzestrzenianiem oraz czynnikami wpływającymi na występowanie są kluczowe dla opracowywania skutecznych strategii zdrowotnych. W kontekście starzejącego się społeczeństwa Polski i rosnącej liczby pacjentów z chorobami przewlekłymi, praca ta odpowiada na istotną potrzebę społeczną i medyczną, dostarczając danych, które mogą zostać wykorzystane zarówno na poziomie klinicznym, jak i systemowym.

Ocena kontekstu pracy i znaczenia wyników

Praca wyróżnia się klarownością sformułowanych celów badawczych, które obejmują:

1. Analizę epidemiologii najczęściej występujących chorób urologicznych w Polsce.
2. Ocenę poziomu świadomości społecznej dotyczącej czynników ryzyka.
3. Zbadanie skuteczności istniejących metod prewencji oraz wskazanie obszarów wymagających poprawy.

Wyniki pracy stanowią cenne źródło informacji, wskazując na niedostateczną wiedzę społeczeństwa na temat profilaktyki chorób urologicznych, a także na konieczność wzmocnienia działań edukacyjnych i programów prewencyjnych. Znaczenie praktyczne wyników obejmuje opracowanie rekomendacji dla kampanii społecznych oraz polityk zdrowotnych ukierunkowanych na zmniejszenie częstości występowania tych chorób.

Ocena metodyki badawczej

Praca wykorzystuje kompleksowe podejście badawcze, obejmujące zarówno analizy epidemiologiczne danych wtórnych, jak i badania ankietowe. W badaniu uczestniczyło 1500 osób z różnych grup wiekowych, co zapewnia szerokie spektrum danych pozwalających na wnioskowanie na poziomie populacyjnym.

Zalety metodyki:

1. Użycie rzetelnych narzędzi badawczych, takich jak kwestionariusze standaryzowane i analiza danych epidemiologicznych z Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ).
2. Włączenie różnych grup demograficznych, co pozwala na analizę różnic w świadomości i występowaniu chorób urologicznych w zależności od wieku, płci i miejsca zamieszkania.
3. Połączenie danych ilościowych i jakościowych, co umożliwia pełniejszą interpretację wyników.

Słabe strony metodyki:

1. Brak szczegółowych danych dotyczących zmiennych środowiskowych, takich jak dieta czy aktywność fizyczna, które mogą wpływać na wyniki.
2. Niewystarczająca reprezentacja osób z małych miejscowości, co może ograniczać generalizację wyników.

Mocne strony pracy

1. **Aktualność i znaczenie problemu:** Temat pracy doskonale wpisuje się w obecne priorytety zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście profilaktyki chorób przewlekłych.
2. **Wartość praktyczna:** Wyniki pracy mogą być bezpośrednio wykorzystane do opracowania programów profilaktycznych i edukacyjnych.

3. **Staranność analizy:** Autorka wykazała się dużą precyzją w analizie danych oraz ich interpretacji w kontekście literatury przedmiotu.
4. **Interdyscyplinarność:** Praca łączy perspektywę epidemiologiczną, socjologiczną i kliniczną, co zwiększa jej wartość naukową.

Słabe strony pracy

1. **Braki w literaturze międzynarodowej:** Choć praca korzysta z licznych źródeł, warto byłoby poszerzyć odniesienia do badań z innych krajów, co pozwoliłoby na lepsze porównanie polskich wyników z danymi międzynarodowymi.
2. **Struktura tekstu:** W niektórych miejscach występuje powtarzalność wątków, co można by usprawnić poprzez bardziej skondensowane przedstawienie wyników.
3. **Ograniczenia danych:** Brak pełnej analizy zależności między świadomością czynników ryzyka a rzeczywistym podejmowaniem działań prewencyjnych przez badane osoby.

Błędy literowe i stylistyczne

Podczas lektury pracy zauważono kilka drobnych błędów językowych, takich jak brak przecinków w zdaniach złożonych oraz sporadyczne powtórzenia niektórych zwrotów, np. "świadomość czynników ryzyka". Dla przykładu, na stronie 16, w rozdziale 1.4, w wersie 4 chodziło zapewne o „przerost” prostaty a nie o jej „przyrosty”, jak napisała Doktorantka.

Dobór źródeł i bibliografia

Bibliografia pracy obejmuje 47 pozycji, w tym źródła polskie i międzynarodowe. Autorka korzysta z aktualnych raportów i artykułów naukowych, co świadczy o rzetelności w przygotowaniu teoretycznego zaplecza pracy. Mimo to warto byłoby uwzględnić więcej źródeł dotyczących skuteczności kampanii edukacyjnych w profilaktyce chorób urologicznych w innych krajach.

Kierunki dalszych badań

Praca otwiera kilka ważnych kierunków dalszych badań, takich jak:

1. Analiza wpływu edukacji zdrowotnej na zmniejszenie ryzyka występowania chorób urologicznych w długoterminowej perspektywie.
2. Badanie skuteczności kampanii społecznych ukierunkowanych na różne grupy wiekowe.
3. Opracowanie modeli predykcyjnych pozwalających na identyfikację osób o wysokim ryzyku chorób urologicznych.

Podsumowanie i wniosek

Praca doktorska Pani mgr Gabrieli Moczeniat pt. "Występowanie chorób urologicznych w Polsce, epidemiologia, świadomość czynników ryzyka i metod prewencji" wnosi istotny wkład w rozwój nauk o zdrowiu publicznym i epidemiologii. Autorka wykazała się rzetelnością badawczą oraz umiejętnością analizy złożonych danych. Wyniki pracy mają znaczące implikacje praktyczne i mogą stanowić podstawę do dalszych działań w zakresie poprawy świadomości zdrowotnej i prewencji chorób urologicznych.

Podsumowując, uważam, że przedstawiona do oceny praca doktorska mgr Gabrieli Moczeniat na stopień doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplinie nauki o zdrowiu pt.: „Występowanie chorób urologicznych w Polsce- epidemiologia, świadomość czynników ryzyka i metod prewencji” przygotowana pod merytorycznym kierunkiem prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Mariusza Gujskiego spełnia warunki określone w art. 187 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.), stanowiąc oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, demonstrując odpowiedni poziom ogólnej wiedzy teoretycznej Kandydatki w dyscyplinie oraz umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Tym samym wnioskuję do Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie mgr Gabrieli Moczeniat do dalszych etapów postępowania w realizacji przewodu doktorskiego.

Łączę wyrazy najwyższego szacunku,

Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Marcin Czech

Specjalista zdrowia publicznego. Specjalista epidemiologii.

Specjalista psychiatrii.

Kierownik Zakładu Farmakoeconomiki

Instytut Matki i Dziecka